

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, PÉNTEK 1925 május 22.

137. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-53. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fonciéro-palota)

Ellentétek a francia és angol kormány közt a német mulasztások kérdésében

A nagykövetek tanácsa a jövő hét elején ül össze

Párisból jelentik: Diplomáciai forrásokból eredő hírek szerint a Németországban a leszerelés ügyében intézett jegyzéket egyelőre nem küldik el. Ez a halasztás összefügg a nagykövetek tanácsa összehívásának kesedelmével. Beavatott helyről szerzett értesülés szerint a kesedelmeknek az az oka, hogy az angol kormány Párisból a jegyzék elküldésével kapcsolatos kérdésben különböző felvilágosításokat kér. A felvilágosítások és az érintett kérdésben való ellentétek nem annyira a jegyzék szövegére, mint inkább az ahhoz

füzött függelékerekre vonatkoznak, amelyekben a francia kormány a mulasztások jegyzékét állította össze.

Az angol külügyminiszter nem tartja valamennyi mulasztást bizonyítottnak és éppen ezért kíván újabb információkat, mielőtt nagykövete útján a jegyzék elküldéséhez hozzájárulását megadta volna. Azt hiszik, hogy a most folyó eszmecsere kapcsán az ellentétek kiküszöbölhetők és a nagykövetek tanácsa már a hét végén, de legkésőbb a jövő hét elején összejöhet.

Pasics miniszterelnöknek hosszabb pihenőt ajánlottak az orvosok

Stanojević Aca fogja helyettesíteni a pártvezetésben Radics Pavle éles támadása Pribicević ellen

Zagrebből jelentik: A »Slobodni Dom« legutóbbi számában Radics Pavle feltűnést keltő cikket írt, amelyben a szerb-horvát megegyezésre irányuló tárgyalások eddigi eredményeit összegezi. Radics Pavle megállapítja, hogy a megegyezési törekvéseket a szerb nép és sajtó a legnagyobb rokonszenvvel fogadja és most már senki sem kételkedik a horvátok békés és konstruktív programjának őszinteségében.

— Csak Pribicevićek dolgoznak azon — folytatja Radics Pavle —, hogy a készülő megegyezést eljancsolják, mert tisztában vannak azal, hogy pártjuk elveszti létjogosultságát, mielőtt a szerb és horvát nép egymásra talál.

Foglalkozik ezután Radics Pavle a Thurn—Taxio-ügyel és élesen támadja ezzel kapcsolatban dr. Lukinics Edo igazságügyminisztert. Lukinicsnek és Bedeković zagrebi rendőrfőnöknek tulajdonítja Radics Pavle az, hogy Radics István és Macsekék még mindig fogságban vannak.

— Ezek az emberek — írja Radics Pavle — huszonnégy óráig nem maradhatnak a helyükön, ha a parlamentáriszmusa komolyan vennék.

A zagrebi Riječ válaszol a támadásra és hangsúlyozza, hogy a független demokratapárt nem dolgozik a megegyezés ellen, sőt mindenképp a jugoszláv megértés előmozdítására törekszik. Radics István és Macsekék szabadulását a lap szerint nem az igazságügyminiszter, hanem a belügyminiszter hiusítja meg.

Végül kijelenti Pribicević lapja, hogy a független demokraták szükség esetén a legélesebb harcot fogadják megindítani a horvát parasztpárt ellen.

Pribicević válasza Radics Pavle támadására

A »Recs« cikkén kívül Pribicević Svetožár nyilatkozatot küldött a napilapoknak, megismétli állításait Radicsról, amelyeket a »Recs« cikk névalírás nélkül közöl. Pribicević előbb idéz Radics Pavle cikkeiből, majd így folytatja nyilatkozatát:

— Mindig azon az oldalon voltam, amely nemcsak a megegyezést akarta, hanem ennél többet: a szerbek és horvátok egységét, Radicsék pedig mindig ennek az ellenkezőjét akarták. Abban a pártban, amelyhez tartozni szerencsém van, szerbek, horvátok és szlovének is vannak. míg Radics-pártja kizárólag szerb-ellenes faji párt, amelyben egyetlen szerb sincs és nem is lehet, mert az egész párt egzisztenciája a szerbek elleni gyűlöleten, különösen Beograd és Szerbia gyűlölködésén alapul. Ezt bizonyítja Radics Pavle cikkének bevezető része, amely többek közt ezeket mondja: »A Radics-párt működése a nép között minden nemzeti politika természetes fejlődése szerint halad már két év óta és pedig úgy, hogy a »horvát népképviselő« ne csak jogilag és politikailag képviselje a horvát népet, hanem vegye teljesen a kezébe a nemzet ügyének a vezetését és vigye keresztül fokozatosan programját. Az 1918 decemberében nem volt lehetséges, mert akkor az uripolitika egy kis csoportja, különösen Pribicević

Svetožár felbujtására meggondolatlanul átadta az egész állami hatalmat Beogradnak, a horvát nép megkérdezése nélkül«. Azt hiszem — fejezi be válaszát Pribicević — ez a nyilatkozat kellőképpen jellemzi a Radics-párt politikáját és célját és nem szorul semmiféle kommentárra.

Pasics betegsége

Pasics betegségében nem állott be változás. Állapotáról nem adnak ki jelentéseket, azonban az öt meglátogató politikusok véleménye sze-

rint betegsége nem komoly természetű. Az orvosok mindazonáltal hosszabb pihenést ajánlottak a miniszterelnöknek, aki ennél fogva hosszabb ideig nem fog visszatérni az aktív politikai életbe.

A radikálispartot máris foglalkoztatja az a kérdés, hogy ki legyen Pacics helyettese a párt főbizottságában. A »Politika« értesülése szerint Pacicsot a pártvezetésben Stanojević Aca volt miniszterelnök, aki jelenleg nem képviselő, fogja helyettesíteni.

A külügyminiszterium akciót jelent be Magyarország ellen

A kisantant közös lépése még nem történt meg

Beogradból jelentik: A Vreme — mint a Bácsmezei Napló jelentette — párisi távirat alapján azt a hírt közölte, hogy a kisantant-államok párisi követi utasítást kaptak kormányuktól, hogy Foch marsallnál tiltakozzanak amiatt, hogy Magyarország nem tartja be a békeszerződés ren-

delkezéseit. Ezzel szemben a külügyminiszterium kijelenti, hogy ilyen lépés még nem történt, a kisantant kormányai azonban el vannak tökéltve, hogy mivel Magyarország a békeszerződés határozmányait nem tartja be, bizonyos lépéseket fognak tenni.

Megrendült a Bratianu-kormány helyzete

A román ellenzék a hatalom átvételére készül

Bukarestből jelentik: Politikai körök értesülései szerint a király elhatározta, hogy a jövő hét folyamán kihallgatáson fogadja a szövetséges ellenzéki pártok vezéreit. Kihallgatásukat csütörtökre, péntekre és szombatra tűzték ki és Jorga, Mihailescu, Maniu és Lupu jelennek meg a királynál.

A nemzeti párt bukaresti klubhelyiségében csütörtökön érkező volt a vidéki tagozatok szervezése és munkájuk előkészítése ügyében. A csatolt területek részére külön központi vezetőséget állítanak fel, melyeknek tagjai hivatalból tagjai lesznek a központnak is.

Az ellenzéki pártok legutóbbi népgyűlése teljesen felkavarta az ország hangulatát. A kormány — minden bizakodó hangú kiállításai ellenére is — nem tagadhatja továbbra, hogy nagygyűlés az ország jelentékeny részének közhangulatát fejezte ki s hogy a Jorga manifesztuma széles rétegekben visszhangra talált.

A teljes erővel kitört pártharc középpontjában Jorga személye áll. Nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a király Jorgát nem fogadja kihallgatáson. A kihallgatás megtagadása meggyőzte az ellenzéki pártokat arról, hogy a megindított harc nem végződhetik békés megegyezésben. A liberálisok is érzik ezt, mert hivatalos exponenseik útján cáfolják, hogy Jorga egyáltalán kihallgatáson jelentkezett volna. Ezzel szemben a fővárosi lapok élénk kommentárokkal kísérik az esetet. Különösnek találják, hogy Jorga azért nem jelenhetett meg a királynál, mert az uralkodó állapota még

nem állott volna helyre teljesen. Ez a kifogás nagyon átlátszó, hiszen Jorga előtt néhány perccel Bratianu Jonel kihallgatáson volt a királynál.

A fővárosi körök nagy megütközéssel tárgyalják, hogy a kormány fegyveres csapatokkal akart gátat vetni a népgyűlés megtartása elé. A lapok szerint maga a király is elcsudálkozott azon, hogy Bukarestet vasárnap fegyveres csapatok lepték el. A Dimineata szerint még ha puccstól, vagy az ellenzéki pártok rohamától kellett volna tartani a kormánynak, akkor se lett volna szükség nagyobb karhatalomra.

Mardarescu hadügyminiszter hosszabb tárgyalást folytatott Lupescu vezérkari főnökkel az ellenzéki agitációkkal kapcsolatos katonai intézkedésekről. Azután Mardarescu miniszter Bratianu Jonel miniszterelnökhez ment és hozzájárulását kérte a foganatosítandó rendszabályokhoz. Ezek szerint azokon a helyeken, ahol az ellenzéki népgyűléseket tartani fogják, katonai összpontosítások lesznek.

Bratianu kormánypárti lapok szerint e napokban olyan nyilatkozatot fog tenni a kamarában, amellyel le akarja szerelni az ellenzék akcióját. Adatokkal fogja bizonyítani, hogy ezekben a nehéz időkben nincsen helye az ilyen koncentrikus támadásoknak. Miniszterétársait arra kérte Bratianu, hogy az egyes interpellációknál ne viselkedjenek passzívan s válaszoljanak az ellenzéki felszólalóknak. Bratianu a kormány helyzetét külpolitikai nehézségekre való hivatkozással igyekszik megerősíteni.

